

Cova del Corral de les Piques

Olivella

Ubicació

Comarca: Garraf
Lloc/Adreça: Extrem meridional de la serra de les Conques
Emplaçament
Alçada: Al fondo de les Piques, a 800 metres al sud-est de Can Grau.
270

Coordenades:

Latitud: 41.30455
Longitud: 1.84792
UTM Est (X): 403555
UTM Nord (Y): 4573206

Classificació

Número de fitxa 08148 - 6
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Edats dels Metalls Ibèric Medieval
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari 12722
Generalitat i altres inventaris
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08147A00200001
Autoria de la fitxa Xavier Esteve i Gràcia
Data de registre de la fitxa: dj., 20/04/2017 - 02:00

Descripció

Cavitat situada a l'interior d'una pleta o corral. Aquesta construcció té forma de semicercle pel nord, on tanca la part superior de la cavitat, mentre que per la banda sud, més accessible, forma un angle recte. Els murs, de maçoneria, estan en bon estat de conservació, assolint en alguns punts una alçada considerable. La superfície de l'interior de la pleta és d'uns 104 metres quadrats. Al mur sud, d'uns 13 metres de longitud, s'hi obre una espitllera. Al mur est, s'hi conserva la porta d'accés. A la part alta del mur oposat, el de l'oest, s'hi observa el que sembla un encaix per col·locar-hi una biga, fet que fa plantejar-nos que una part d'aquesta pleta hagués estat coberta.

La boca de la cavitat mesura uns 8 m d'amplada, una altura màxima de 3,3 m que va decreixent paulatinament i uns 9,7 m de fondària. Al fons, al costat esquerre, hi ha una petita gatera al seu fons, en forma d'embut de 2 metres d'amplada al seu principi per anar-se tancant 2 metres més enllà. Ni a les parets ni al sostre s'observen fenòmens espeleològics remarcables, però sí una marcada coloració negrosa conseqüència del fum de nombroses fogueres enceses. L'interior de la cavitat és planer i format per un gruix indeterminat de sediments on s'observen alguns caus excavats per petits mamífers. La morfologia, dimensions i orientació vers el sud-oest de la cavitat han facilitat que fos aprofitada com a aixopluc per persones i animals al llarg del temps.

Observacions:

També anomenat avenc de les Piques.

Història

La cavitat va ser originada per infiltracions d'aigües pluvials sobre un pla d'estratificació de roques calcàries que presenten un lleuger capbussament.

L'existència d'aquesta cova va ser donada a conèixer pels espeleòlegs J. Castells i J. Tejedor (1982: 92-94). El juny del 1990, els arqueòlegs Magí Miret, Josep Miret i Jorge Martínez localitzaren materials arqueològics tant a la tartera exterior de la cova com en les terrasses circumdants. Es tracta de: 12 fragments de ceràmica a mà o torn lent (un correspon a una nansa), pertanyents a un mínim de 7 recipients d'època prehistòrica o ibèrica; 1 fragment de ceràmica a mà corresponent a la base plana d'un vas amb empremtes d'estora (especialment freqüents durant l'edat del bronze antic i mitjà); 1 fragment de destal de pedra, possiblement corniana, prehistòrica; 8 fragments de ceràmica ibèrica a torn oxidada; una vora en forma de T de plat del segle III aC - inicis del segle I aC; una petita base; una vora de petit càlat del segle II-primera meitat del segle I aC; una vora de gerra ibèrica amb arrencament de nansa vertical i decoració pintada de cinc línies obliqües vermelles; una nansa bilobular ibèrica possiblement horitzontal i asimètrica; un coll de gerra ibèrica de vora exvasada amb una línia horitzontal vermellosa pintada; una vora exvasada amb l'inici de l'arrencament vertical d'una nansa; 1 fragment de ceràmica grisa a torn de pasta grollera, potser medieval; 2 fragments de molins manuals de vaivé o de rotació de gres; 1 fragment de gerra de vora exvasada d'època indeterminada, amb una banda ampla i una prima horitzontals, pintades de color ataronjat a la superfície externa; 1 fragment de ceràmica amb superfície vidrada groguenca baixmedieval (segles XIV-XV); 1 fragment de ceràmica a torn grisa, d'època moderna o contemporània, possiblement d'un càntir; fragment de ceràmica a torn vidrada moderna; i una vora i un fons de plats de ceràmica vidrada melada d'època contemporània. L'any 2003 es van trobar a l'interior de la cova dues ascles de sílex melat que podrien estar relacionades amb alguna ocupació de la cavitat durant la prehistòria.

Els períodes cronològics que estan més representats pels materials arqueològics són la prehistòria (probablement l'edat del bronze) i l'època ibèrica, mentre que els dels períodes medieval, modern i contemporani són molt més escassos.

Aquesta cavitat ha estat citada de diverses maneres a la documentació escrita, tal i com ha posat de manifest l'estudi de Vicenç Carbonell sobre la toponímia del terme d'Olivella. Al capbreu del Priorat de les Onze Mil Verges de l'any 1681 s'esmenta que antigament s'anomenava espluga d'en Font («Spluga dicti mansi que

antiquitus fuit seu dicebatur den Font»). Segons Carbonell aquest personatge podria estar relacionat amb un Guillem Font de les Piques citat en un document de l'any 1430 conservat a Can Pau d'Olivella.

Tant la cavitat com la pleta haurien tingut, almenys durant part de la seva història, una finalitat ramadera

Bibliografia

CASTELL, J.; TEJEDOR, J. (1982). "Cadastrè Espeleològic de la comarca del Garraf 2a part". Butlletí de la Biblioteca Museu Víctor Balaguer, VI època: 92-94. Vilanova i la Geltrú.

MIRET, J. (1993). "Jaciments prehistòrics a l'aire lliure del massís de Garraf", Olerdulae, any XVIII. Vilafranca del Penedès: Museu de Vilafranca. p. 129-148.

MIRET, M. (2008). "Dos nous testimonis d'ocupació humana al massís del Garraf en època ibèrica: el puig d'en Pacurri (Sant Pere de Ribes) i la cova del Corral de les Piques (Olivella)", V Trobada d'Estudiosos del Garraf. Diputació de Barcelona. p. 157-165

